

iráni-1.

teherán, 1981. május 3. /afp/ - irán visszaszerezte az iráni-iraki háború kirobbanása óta az ellenség által meghódított területek 40 százalékát - jelentette ki abol hasszan baniszadr elnök szombaton egy teheráni nagygyűlésen. a megmozdulást egyébként a teheráni egyetemen rendezték, amelyet egy évvel ezelőtt záratott be a forradalmi tanács azzal az indokolással, hogy az intézmény „az izgatás fészke”, vált.

baniszadr azt mondta, hogy a háború kezdetén az iráni hadseregnek mindössze 28 bevethető állapotban lévő harckocsija volt, és ilyen körülmények között kellett felvennie a harcot a jól felszerelt ellenséggel.

az elnök hangoztatta, nem tud válaszolni arra a kérdésre, hogy mikor engedélyezik a teheráni egyetem megnyitását, mert „nincs tekintése abba, ami a minisztériumokban folyik,,.

a kajhan című iráni napilap szombaton közölte: khuzisztán tartományban a háború kezdete óta hét embert végeztek ki azzal a váddal, hogy irak javára kémkedtek. a lap szerint a tartományban hat más személyt ugyanezzel a váddal halálra ítélték, de az ítéletet még nem hajtották végre. mint ismeretes, khuzisztánban nagy számú arab kisebbség él.

ml/fe ha

09.47 030581 1200

-.-

rövid hírek

kongói küldöttség moszkvában

moszkva, 1981. május 3. /taszsz/ - kongói párt- és kormányküldöttség látogat május közepén a szovjetunióba. a delegációt, amely a szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága és a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnöksége meghívásának tesz eleget, denis sassou-nguesso, a kongói munkapárt kb elnöke, a kongói népi köztársaság állam- és kormányfője vezeti.

M

páros öngyilkosság

hong-kong, 1981. május 3. /ap/ - egyszerre ugrott a halálba egy 26 emeletes épület tetejéről két agyonhajszolt hongkongi iskoláslány, hogy megszabaduljon az iskola és szülei nyomasztó követelményeitől. a két lány - egyikük 13, a másik 14 éves - kéz a kézben ugrottak le a magasból, s mindketten bibliát szorongattak. ugyanabba az osztályba jártak, nagyon szoros barátság fűzte egymáshoz őket. az épület tetején maradt iskolatáskájuk és egy jegyzet, melyben kéri, hogy egy helyre temessék őket.

mx-tüntetés

salt lake city, 1981. május 3. /ap/ - mintegy kétezeröttszázan tüntettek szombaton este salt lake cityben az mx -rakéta program ellen. a tervek szerint utah és nevada állam sivatagi részén építik fel az mx -rakéták szárazföldi indítóállásait. a szükséges pénzalapot a képviselőház egy nappal korábban szavazta meg. a tiltakozó tömeg a törvényhozás épülete elé vonult.

micotakis- colombo

róma, 1981. május 3. /ap/ - az általános európai és a közel-keleti helyzetről tárgyalt szombaton konsztantin micotakis görög és emilio colombo olasz külügyminiszter. micotakis a nato külügyminisztereinek hétfőn kezdődő tanácskozására érkezett az olasz fővárosba.

balsemido-calvo soteio

lisszabon, 1981. május 3. /efe/ - elsősorban a spanyol és a portugál belső helyzet volt a témája leopoldo calvo soteio spanyol és francisco pinto balsemido portugál kormányfő szombati, lisszaboni megbeszéléseinek. a spanyol minisztere elnök háromnapos, „magánjellegűnek”, minősített látogatásán a két ország kapcsolatainak fejlesztéséről is véleményt cserélt vendéglátójával.

km ha

09.55 030581 2054

-.-

sk0004 4 230 mtik1004

rövid hírek

szudán - kenya - etiópia

khartoum, 1981. május 3. /ap/ - szudán, kenya és etiópia külügyminisztere szombaton befejeződött értekezletén nyilatkozatot fogadott el, amelyben nyugtalanságukat fejezték ki a vörös-tenger és az indiai-óceán térségében tapasztalható feszültséggel kapcsolatban. mindhárom ország felszólította az érdekelte kormányokat arra, hogy tegyenek eleget az enosz, az afrikai egységsszervezet és az el nem kötelezett mozgalom határozatainak, miszerint a térségnek a béke övezetévé kell válnia. a közlemény hangsúlyozza, hogy az egymás közötti kapcsolatok alapja a függetlenség, az egyenjogúság, a területi egység és az egymás belügyeibe való be nem avatkozás elveinek tiszteletben tartása.

áradások etiópiában

addis abeba, 1981. május 3. /taszsz/ - etiópia keleti területeinek mintegy 22 ezer lakója kényszerült elhagyni otthonát a térséget sújtó áradások miatt. az állami mentőosztagok helikopterek és más eszközök bevetésével sietnek a lakosság segítségére.

lopott repülőjegyek

como, 1981. május 3. /ap/ - két éven át valóságos repülőjegyirodát nyitott nyugat-európa több városában egy nemzetközi bűnszövetkezet, amely kitöltetlen repülőjegyeket lopott el és adott tovább ügyfeleinek, több millió dolláros kárt okozva. a banda tizennégy tagját - mint azt szombat este közölték - több nyugati nagyvárosban egyidőben tartóztatták le. a nyomozásba bekapcsolódott az interpol is. a feketepiaci kereskedők kifinomult technikával dolgoztak: mindig a legújabb bélyegzőket, kódszámokat és jegykezelési módokat alkalmazták a jegyek kitöltésekor. a károsultak egy korántsem teljes lista szerint: az alitalia, a lufthansa, a panam, az air france, a klm, a sas, a british airways és az air canada.

hg ha

10.33 030581 1770

-.-

sk0005 4 230 mtik1005

közé l-ke let-1.

damaszkusz, kuwait, beirut, 1981. május 3. /reuter/afp/ap/taszsz/ - asszad szíriai elnökkel és jasszer arafattal, a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottságának elnökével tárgyalt damaszkuszban abu bakr junisz dandártábornok, a libiai fegyveres erők főparancsnoka és ali abdesszalam triki libiai külügyminiszter. tájékoztatták hafez asszad szíriai elnököt moamer el-kadhafinak, a libiai forradalom vezetőjének a szovjetunióban, bulgáriában és jugoszláviában tett látogatásáról, s libia támogatásáról biztosították szíriát a libanoni válságban tanúsított magatartásáért.

a wafa palesztin hírügynökség szerint jasszer arafat a dél-libanonban folyó izraeli katonai tevékenység fokozódásáról tárgyalt damaszkuszban a libiai vezetőkkel. a pfsz vb elnöke kadhafinak szóló üzenetet adott át nekik a térségben végbemenő fejleményekről.

mint ismeretes, libia, szíria és a pfsz alkotja algériával és dél-jemennel együtt az egyiptomi-izraeli különbékét elutasító szilárd frontját. libia és szíria korábban megállapodott abban is, hogy később végrehajtandó egyesülés céljából mind szorosabbra fűzik a kölcsönös kapcsolatokat.

x x x

ahmad al-dzsabir al-szabah sejk, kuvaiti külügyminiszter szombaton közzétett nyilatkozatában országának teljes támogatásáról biztosította szíria libanoni békefenntartó szerepét, majd felszólította a többi arab országot, hogy vessenek mindent latba a libanoni vérontás megszüntetéséért. a külügyminiszter megismételte azt a kuvaiti javaslatot, hogy az arab országok tartsanak kerekasztal-értekezletet a libanoni válság rendezésének elősegítésére.

x x x

hamad al-khalifa sejk, bahraini külügyminiszter egy beiruti lapnak adott nyilatkozatában szót emelt az amerikai intervenciós gyorshadtest egységeinek tervezett közel-keleti állomásoztatása ellen. elmondotta, hogy az amerikai csapatoknak semmi keresnivalójuk közel-keleten, s ottani jelenlétük a nemzetközi helyzet további kiéleződésével járna.

ml/dj ha

10.40 030581 2106

-.-

sk0006 4 230 mtik1006

be fejeződött a tavaszi grazi vásár

csereasznyák istván, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

graz, 1981. május 3. /mti/ - vasárnap bezárta kapuit a grazi tavaszi vásár, amelyen negyven ország több, mint 2 ezer kiállítója mutatta be legújabb termékeit. a magyar kiállítás az eddigi legnagyobb volt. tizenkét nyugatmagyarországi cég, négy külkereskedelmi vállalat, valamint a pannonia szálloda és éttermi vállalat képviselte hazánkat stájerország tartományi központjában. a magyar cégek butorokat, textilanyagokat, ruházati termékeket, kiegészítőket, alkatrészeket és más közszükségleti cikkeket állítottak ki a nemzetközi pavilonban, ahol a vásár egész ideje alatt élénk volt az érdeklődés a magyar áruk iránt. a nagyközönség mellett osztrák és más nemzetiségű üzletemberek is szép számmal keresték fel a magyar kiállítást.

a magyar kereskedelmi kamara nyugatmagyarországi összekötő bizottságának küldöttsége tárgyalta a határmenti árucserkapcsolatok bővítéséről.

graz legnagyobb áruházának vezetőivel megállapodtak, hogy 1982-ben, a jövő évi tavaszi vásár után magyar heteket rendeznek. az áruház a magyar áruk bemutatására és árusítására teljes két emeletét és udvarát adja át, magyar éttermet is berendeznek. az áruk kiválasztására rövidesen küldöttség érkezik a határmenti megyékbe: a heteken nyugatmagyarországi vállalatok áruit, termékeit mutatják be és árusítják majd.

a pannonia vállalat, a tavaszi és az őszi grazi vásár hagyományos részvevője ezuttal is nagy forgalmat bonyolított le a magyar étteremben, a csárdában és az ajándék-pavilonban.

a tavaszi grazi vásárnak egyébként kilenc nap alatt félmillió látogatója volt, akik közül igen sokan ismerkedtek meg a magyar árukkal is.

ha

10.57 030581 1742

-.-

sk0007 4 200 mtik1007

nato - róma

róma, 1981. május 3. /mti/ - a nato miniszteri tanácsának hétfőn kezdődő ülésére rómaiba érkezett külügyminiszterek vasárnap kétoldalu megbeszéléseken találkoznak egymással, egyeztetik álláspontjukat a tanácsülésen szereplő kérdésekben.

haig amerikai külügyminiszterrel folytatott szombat esti tanácskozása után colombo olasz külügyminiszter újságíróknak kijelentette: elképzelhetőnek tartja, hogy a miniszteri tanácskozásról „jelt adjanak moszkvának a tárgyalások felújítására,„ colombo ugyanakkor a nato fegyverkezési programjának végrehajtását tartotta elsődlegesnek, „határozottságot és nyitást,„ sürgetve a szovjetunióval szemben.

haig „megértően,„ nyilatkozott azoknak az európai szövetségeknek, mindenekeelőtt az nszk-nak az álláspontjáról, amelyek sürgetik a genfi megbeszélések felújítását a szovjetunióval. elutasította azt a felfogást, miszerint a szovjet-amerikai megbeszélések folytatása egyet jelentene az „eurorakéták,„ telepítéséről való lemondással.

haig és ii. jános páp pápa szombat esti találkozásán ugyancsak a nyugati szövetségi rendszert érintő kérdésekről esett szó. kitértek a lengyelországi helyzet alakulására s libanont is érintették.

se/dj ha

11.01 030581 1224

-.-

sk0008 4 230 mtik1008

hírek ausztriából

bécs, 1981. május 3. /mti/ - a bécsi rendőrségnek egyelőre nincsen határozott támpontja a péntek reggeli gyilkosság elkövetőjének személyazonosságát és indítékát illetően. mint korábban jelentettük, május 1-én kora reggel lakása előtt három pisztolylövéssel meggyilkolták az osztrák főváros közlekedési tanácsosát, heinz nitel szocialista párti parlamenti képviselőt. a tettet feltehetően egyedül elkövető fiatal férfi elmenekült és azóta nyoma veszett. az osztrák szocialista párt 100 ezer schilling jutalmat tűzött ki a nyomravezetőnek.

hivatalos körök első állásfoglalásai szerint a nittel elleni merényletnek politikai indítékai lehetnek és csak remélni lehet, hogy a nyugat-európa több országában dühöngő politikai terror nem terjed át ausztriára is. 1945 óta ez volt az első politikus-gyilkosság ausztriában. aggodalomra ad okot, hogy az elmúlt napokban több vezető funkcionárius - köztük a parlament elnöke és három miniszter - fenyegető tartalmu névtelen levelet kapott.

a rendőrség egyébként pénteken késő este leszerelte az első bécsi ház elfoglaló akciót. 30 személyt őrizetbe vett, majd egyenként 1500 schillinges pénzbírság kirovása után szabadon engedte őket. a tüntető fiatalok a romos épület elfoglalásával az ellentmondásos bécsi lakáshelyzet ellen kívántak tiltakozni. hasonló akcióra került sor tirol székhelyén, innsbruckban is, ahol ugyancsak rosszak a lakáskörülmények.

sz/fe ha

11.06 030581 1454

-.-

sk0009 4 230 mtik1009

afganisztán - nyilatkozat

kabul, 1981. május 3. /adm/ - a mostani szakaszban az afgán kormány legfontosabb feladata az, hogy szavatolja az ország szuverenitását, területi épségét, s rendezze a két szomszédországgal, iránnal és pakisztánnal fennálló vitás kérdéseit - jelentette ki anahita ratebzad, az afganisztáni népi demokratikus párt kb politikai bizottságának tagja, az afgán forradalmi tanács tagja kabulban adott sajtónyilatkozatában hangoztatta: „miután a washingtoni kormány úgy döntött, hogy kiterjedt támogatásban részesíti az afganisztánnal szemben fellépő ellenforradalmárokat, nincs más választásunk, mint képesnek és késznek lenni minden kívánás leghatározottabb visszautasítására, .

anahita ratebzad leszögezte: afganisztán változatlanul tartja magát álláspontjához, hogy politikai tárgyalások útján rendezze a két szomszédországgal fennálló vitáit. a kabuli kormány ugyanakkor mélyszélesen érdekelt olyan nemzetközi garanciákban, amelyek biztosítanák a független afganisztán elleni agresszió megakadályozását és megvethetnék a térség békéjének alapját.

ml ha

11.10 030581 1104

-.-

sk0010 4 300 mtik1010

szicíliai magyar hét

róma, 1981. május 3. /mti/ - sziciliában hétfőn magyar hét kezdődik. a május 10-ig tartó rendezvénysorozat három nagyvárost érint: palermot, messinát és cataniát. kulturális rendezvények, népművészeti és iparművészeti bemutatók színesítik a programot. találkozók, konferenciákat, vitákat tartanak a hazánk életét érintő témákról, szicíliai mozik magyar filmeket vetítenek.

se/dj ha

11.12 030581 0428

-.-

sk0011 4 230 mtik1011

japán alkotmány - évforduló

tókió, 1981. május 3. /taszsz/ - japánban országszerte tiltakozó megmozdulásokat tartanak az 1947 május 3-1 alkotmány életbelépésének évfordulója alkalmából. a tizezreket megmozgató tüntetéseken az ország vezető köreinek az alkotmány háború-ellenes tettelei elleni támadásai miatt tiltakoznak. a megmozdulásokon jelen vannak a munkásság, az alkalmazottak, a diákok, a haladó politikai pártok és szakszervezetek képviselői.

az alaptörvény, a jelenlegi japán alkotmány leszögezi, hogy a szigetország nem alkalmaz katonai erőt nemzetközi problémák megoldásánál. az alaptörvényt a második világháború befejezése után, az országban végbemenő demokratizálódási folyamat közepette fogadták el. a hatalmon lévő liberális-demokrata kormányzat azonban mind gyakrabban önkényesen értelmezi az alkotmány legfontosabb cikkeleit: állandóan fokozza a törvény ellenére létező fegyveres erők ütőerejét, erősíti az egyre agresszívebb jelleget öltő japán-amerikai „biztonsági szerződést, .

az akahata, a japán kommunisták lapja vasárnapi számában határozottan tiltakozik az alkotmány-ellenes összeesküvések minden formája ellen s a demokratikus közvélemény aktivizálását sürgeti az alaptörvény védelmére.

km ha

11.37 030581 1252

-.-

sk0012 4 230 mtik1012

rövid hírek

templomavatás

berlin, 1981. május 3. /mti/ - potsdamban a hét végén felavatták az újjáépült miklós templomot. a világhírű klasszicista templom egykor karl-friedrich schinkel tervei alapján épült. a második világháborúban elpusztult, s az állam támogatásával sokéves munka eredményeként épült újjá. a templom a 130 ezer lakosu potsdam egyik legjellegzetesebb épülete s a város első számú egyházi műemléke. a miklós templomot dr. albrecht schönherr püspök, az ndk evangélikus egyházai szövetségének elnöke avatta fel.

ko

kocsis zoltán

párizs, 1981. május 3. /mti/ - nagy sikerrel szerepelt párizsban kocsis zoltán zongoraművész. a théâtre de la ville koncertsorozata keretében négy alkalommal lépett fel, bartók, grieg, liszt-műveket tolmácsoló telt házak, lelkes közönségfogadtatás mellett. a sorozat előző magyar vendége a bartók-év keretében ránki dezső volt.

bd/dj ha

11.43 030581 0933

-.-

sk0013 4 230 mtik1013

kambodzsai választások - közlemény

phnom penh, 1981. május 3. /vna/ - phnom penhben szombaton nyilvánosságra hozták a központi szavazási bizottság közleményét a kambodzsában tartott nemzetgyűlési választásokról. eszerint a szavazásra jogosultak 99,17 százaléka járult az urnák elé, hogy megválassza a kambodzsai népköztársaság első nemzetgyűlését. heng samrin elnökre a választók 99,75, pen sovan alelnökre pedig 99,70 százaléka szavazott. a fővárosban a 14 képviselőjelölt közül tizenkettőt választottak meg 76,28-tól 99,75 százalékig terjedő szavazati aránnyal. a képviselőjelöltekre adott átlagos szavazatok 95,74 százalékot tettek ki.

ell

hun sen külügyminiszter szombaton a fővárosban tartott sajtóértekezletén hangsúlyozta, hogy az első nemzetgyűlés létrehozására tartott választások nagy sikerként könyvelhetők el. a kambodzsai nép a választások révén kifejezésre juttatta akaratát, hogy országának gazdája kíván lenni.

ml/dj ha

11.53 030581 0959

-.-

sk0014 4 230 mtik1014

kambodzsai választások 2.

phnom penh, hanoi, 1981. május 3. /taszsz/ - a kambodzsai népköztársaságban május 1-én tartott általános nemzetgyűlési választások kiemelkedő politikai jelentőségűek és a kambodzsai forradalom fejlődésének fontos szakaszát képezik - jelentette ki hun sen kambodzsai külügyminiszter szombaton phnom penhben tartott sajtóértekezletén.

a választásokon a szavazásra jogosultak abszolút többsége vett részt és szavazataikat egyöntetűen a munkásosztály, a parasztság és a hazafias értelmiség képviselőire adták le. ez a tény a népi hatalom nagy tekintélyéről, a lakosság politikai egységéről tanuskodik, mondotta.

néhány országnak arról a követeléséről szólva, hogy a kambodzsai választásokat ensz-ellenőrzéssel tartásák meg, hun sen hangsúlyozta: a kambodzsai népnek, miként minden más szuverén ország népének, nincs szüksége nemzetközi ellenőrzésre.

a külügyminiszter teszögezte, hogy a vietnami csapatok a kambodzsai nép akaratának megfelelően, a két ország kormányai között létrejött megállapodás alapján tartózkodnak kambodzsában, s jelentéjük semmiképpen sem szolgálhat ürügyként a kambodzsai választások eredményeinek el nem ismerésére.

nguyen co thach vietnami külügyminiszter szombaton hanoiiban hangsúlyozta, hogy a kambodzsai népköztársaságban tartott sikeres választások nemcsak a kambodzsai nép diadala, hanem valamennyi hatadó indokinaí ország, a békéért és függetlenségért küzdő délkelet-ázsiai államok népeinek győzelme.

ell

a vietnami külügyminiszter utalt arra, hogy peking, washington és néhány más nyugati ország a kambodzsai választások jelentőségének kisebbítésére törekszik, s igyekszik aláaknázni a délkelet-ázsiai végbemenő forradalmi folyamatokat. azt szeretnék, ha növekedne a feszültség a térség országai között. az indokínai népek vívmányai, köztük a kambodzsai választások sikere azonban arról tanuskodik, hogy ezek a próbálkozások kudarcra vannak kárhóztatva - mondotta.

ml/dj ha

12.40 030581 1977

--

sk0015 4 230 mtik1017

afganisztán - merénylet

kabul, 1981. május 3. /taszsz/ - a kabuli egyetemen szombaton ellenforradalmár ügynökök pokolgépet robbantottak. a merénylet következtében több diák és oktató megsebesült.

a taszsz hírügynökség helyszíni tudósítása szerint az egyetem mérnöki karának helyiségeiben washingtonból és pekingből bujtogatott, fizetett ügynökök követték el a véres bűncselekményt.

vasárnap a kabuli egyetemen tömeggyűlésen ítélték el a támadást. a felszólalók - a különböző egyetemi karok hallgatói - ellenforradalmár terrorakciónak minősítették a történeteket, s rámutattak, hogy ilyen cselekedetekkel nem lehet megfélemlíteni az afgán ifjúságot, az ellenség minden aljas terve kudarcra van ítélve.

a nagygyűlés résztvevői határozatot hoztak, amely elítéli az imperialista ügynökök terrorját, támogatásáról biztosítja a demokratikus afganisztán pártjának és kormányának politikáját.

mj/dj ha

15.41 030581 0933

--

sk0016 4 230 mtik1018

kuvaiti külügyminiszter

kuwait, 1981. május 3. /taszsz/ - a szovjetunió és kuvait között jó, tartós kapcsolat áll fenn politikai és gazdasági téren egyaránt - mondotta ahmad al-dzsabid al-szabah sejk kuvaiti minisztere helyettes, külügyminiszter, aki a kuvaiti lapok főszerkesztői előtt számolt be a szovjetunióban tett látogatásáról.

a politikus elmondotta, hogy a szovjet vezetőkkel folyt eszmecseréi nagyjelentőségűek az arab-szovjet kapcsolatok egészének fejlődése szempontjából, s egyúttal nagy szerepük volt a kuvaiti-szovjet együttműködés előmozdításában.

a moszkvai tárgyalásokon, hangoztatta, ismét megerősítették a szovjetunió és kuvait közös álláspontját abban, hogy a közel-kelet tartós és általános békéjét csak a palesztin arabok törvényes nemzeti jogainak biztosításával lehet elérni, a palesztinok egyetlen törvényes képviselője pedig a palesztinai felszabadítási szervezet.

mj/dj ha

16.29 030581 0939

--

sk0017 4 230 mtik1019

luns, haig

róma, 1981. május 3. /afp, reuter/ ,,a középhatótávolságu rakétákról folytatandó tárgyalások felújításáról a nato hadügyminiszterek brüsszelben, május 12-13-án elvben döntenek,, - mondotta az afp-nek joseph luns, a nato főtitkára, aki rómban részt vesz a nato miniszteri tanácsának hétfőn kezdődő ülésén. luns szerint a római nato tanácskozáson ebben a kérdésben semmiképp sem születethet döntés, ,,ha mégis -mondta - akkor az igencsak meglepné őt,, nem kizárt, tette hozzá, hogy brüsszelben már a tárgyalások újrafelvételének időpontját is kijelölik,,.

luns kifejtette, hogy a középhatótávolságu rakétákról kötött megállapodás elősegítené a salt-tárgyalási folyamat felgyorsítását.

a főtitkár kijelentette, hogy a római tanácskozás napirendjén nem szerepel spanyolország nato felvétele. ez a kérdés - szerinte - csak három-négy hónap múlva időszerű.

xl

haig, az amerikai diplomácia vezetője vasárnap Rómában folytatta kétoldalt megbeszéléseit a nato-tanácskozáson résztvevő külügyminiszterekkel. a reuter hírlíróknak szerint haig előzetes, puhatolózó tárgyalásain az európai szövetségek nem hagytak kétséget afelől, hogy szükségesnek tartják a fegyverkorlátozási tárgyalások mielőbbi felújítását a szovjetunióval.

haig elsőnek genschert, nyugatnémet külügyminiszterrel tárgyalt. a bonni politikus - hasonlóan az elutazása előtt tett nyilatkozataihoz, amelyekben a tárgyalások mielőbbi felújításának szükségességét hangsúlyozta - ezúttal is sürgette, hogy az amerikaiak a tárgyalások mellett foglaljanak állást.

ág ha

16.49 030581 1574

-. -

sk0018 4 230 mtik1020

uganda - tanzánia

nairobi, 1981. május 3. /dpa/ - megkezdődött a tanzániai csapatok utolsó egységeinek visszavonása ugandából - jelenti a dpa hírlíróknak. a tanzániai hadsereg jelenleg még ugandában tartózkodó mintegy tízezer katonája június végéig hagyja el a szomszédos országot.

emlékeztet, hogy idi amin diktátor 1979-ben történt elűzésekor 45.000 tanzániai katona vonult be ugandába. nyereze tanzániai elnök most visszautasította muwanga ugandai elnök kérését, hogy legatább a tanzániai csapatok egy része továbbra is az országban maradjon.

a tavaly decemberben tartott választások eredményeképpen milton obote került hatalamra ugandában. az országban a rendet júliustól kezdődően 13.000 fős katonaság és hasonló létszámú rendőri erő hívatott biztosítani. a dpa emlékeztet arra, hogy az ország déli és nyugati részén továbbra is tevékenykedik két gerillaszervezet, amelyek választási csalással vádolják az államfőt, és ezeknek a támadásától a tanzániai csapatok eddig megvédték a hatalmon lévő vezetést.

sr ha

17.11 030581 1054

-. -

sk0019 4 230 mtik1021

szovjet tudósok

moszkva, 1981. május 3. /taszsz/ - a tudományos dolgozóknak mindent el kell követniük azért, hogy a népeket megmentse a nukleáris háboru fenyegetésétől, hogy segítsenek az embereknek a rájuk leselkedő veszély felismerésében - hangzik a szovjet tudósoknak a világ tudósaihoz intézett felhívása.

a moszkvában vasárnap közzétett dokumentum rámutat, hogy a fegyverkezési hajsza, különösen a nukleáris fegyverzetek terén, egyre nagyobb méreteket ölt. a leszerelési tárgyalások javarészt megszakadtak, vagy egyhelyben topognak. az aláírt szerződések nem lépnek életbe, a háborus készülődést fékező megállapodásokat pedig támadják, megvalósulásukat nehezítik.

ha az események ilyen módon fejlődnek tovább - mutat rá a nyilatkozat - a háborus veszély, amely a hetvenes évek elején csökkent, most fokozódik a világban, nagyobb mértékben, mint bármikor.

a tudósok szembeszállnak a kihívással, amelyet a militarizmus intéz az emberiséghez. támogatjuk a leonyid brezsnyev által tett kezdeményezést - hangsúlyozzák a szovjet tudósok -, hogy hozzanak létre tekintélyes nemzetközi bizottságot, amely felhívna a figyelmet: létfontosságú a nukleáris katasztrófa elkerülése.

a felhívás aláírói között van a szovjet tudományos élet több kiválósága: alekszandrov akadémikus, a szovjetunió tudományos akadémiajának elnöke, blohin akadémikus, a szovjetunió orvostudományi akadémiajának elnöke, fedoszejev akadémikus, a szovjetunió tudományos akadémiajának elnöke.

mj/dj ha

17.28 030581 1514

-. -

sk0020 4 230 mtik1022

kuvaiti külügyminiszter - 2.

kuwait, 1981. május 3. /reuter/ - oman felülvizsgálja az egyesült államokkal egy éve kötött katonai megállapodását, ha megoldódik viszálya dél-jemenmel, - mondotta ahmad al-dzsabid al-szabah sejk, kuvaiti külügyminiszter vasárnap közzétett nyilatkozatában. oman - eltérően a többi perzsa-öbölmenti országtól - beleegezett abba, hogy a térségbe irányítandó amerikai gyorshadtest használja a területén fekvő kikötőket és repülőtereket.

a kuvaiti diplomácia vezetője már több ízben közvetített aden és masqat között, utóljára áprilisban járt a két országban, hogy megoldást találjon a két fél vitájára, amely az iráni sah segítségével 1975-ben levert ománi felkelés ügyében pattant ki. omán álláspontja szerint aden támogatta a dél-ománi lázadókat.

ág ha

18.01 030581 0817

-.-

sk0021 4 230 mtik1023

luns - tudósító

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1981. május 3. /mti/ - joseph luns, a nato főtitkára, vasárnapi római sajtóértekezletén közölte, hogy a nato-tagállamai egyetértenek a szovjetunióval folytatandó tárgyalások felújításában, a tárgyalás időpontjáról azonban közelebbit nem mondott. nem tartotta kizártnak, hogy a miniszteri tanácsülésen döntenek a javasolt időpontról, de valószínűbbnek vélte, hogy a kérdésben csak május 11-12-én határoznak majd, a nato-államok hadügyminisztereinek brüsszeli tanácskozásán.

az mti római tudósítójának kérdésére válaszolva luns azt mondta, hogy a nato „csak akkor számíthat eredményre,, a szovjetunióval folytatandó /fegyverzetkorlátozási/ tárgyalásokon, ha végrehajtja korábbi határozatát az új, középhatósugaru rakéták nyugat-európai telepítéséről. reményét fejezte ki, hogy ilyen alapon a közeljövőben

del

felújíthatják a tárgyalásokat. luns válaszában elutasította saját országa, hollandia széles köreinek azt a felfogását, miszerint a nato-nak tárgyalnia kellene, mielőtt újabb fegyverkezési versenybe fogna.

se/fe ha

18.31 030581 1114

-.-

sk0022 4 230 mtik1024

spd, brandt - eurórakéták

aalen, 1981. május 3. /reuter/upi/ - az eurorakéták nyugat-németországban való elhelyezése ellen foglaltak állást vasárnap az spd baden-württemberg tartományi ülésének résztvevői. követelték, hogy a párt következő országos kongresszusán vizsgálják felül a nato-nak a középhatótávolságú rakéták nyugat-európai állomásoztatására vonatkozó döntését.

az indítványt erhard eppler, volt gazdasági együttműködési miniszter terjesztette elő, akit egyébként schmidt kancellár egyik legélesebb bírálójaként tartanak számon. a nagy többséggel elfogadott javaslat kimondja: a nato tagállamok csakis akkor egyezzenek bele a rakéták nyugat-európai állomásoztatásába, ha a rakéták csökkentéséről moszkvával folytatandó tárgyalások kudarcba fulladnának. a határozat sikraszállt azért is, hogy nemzetközi szerződéssel tiltsák be a neutronbombát - amelynek gyártását az amerikai kormány ismét tervbe vette.

a szavazás után elhangzott felszólalásában willy brandt, az spd elnöke minden eddiginél élesebb hangon bírálta az amerikai kormányt, amiért „képtelen követeléseket támaszt bennal szemben... és nem csak január /a reagan-kormány hivatalbalépése/ óta,, . megfigyelők szerint brandt weinberger amerikai hadügyminiszter legutóbbi bomban hangoztatott követeléseire is utalt. az amerikai hadügyminiszternek a nyugatnémet költségvetés felosztására való „utasításait,, azóta is felháborítónak tartja a nyugatnémet vezetés.

a reuter szerint brandt közölte: „jók a kilátások arra, hogy az összes felújítják a középhatótávolságú rakéták csökkentésére vonatkozó amerikai-szovjet tárgyalásokat,,.

ág ha

19.05 030581 1648

del

-.-

sk0023 4 230 mtik1025

sands állapota

belfast, 1981. május 3. /upi/reuter/taszsz/afp/ - észak-írországnak egyik börtönében 64 napja folytat éhségsztrájkot bobby sands, a brit törvényhozás megválasztott tagja, aki a vasárnapi jelentések szerint a halált közvetlen megelőző kóma állapotban van.

sands-et 14 évi börtönbüntetésre ítélték, mert tevékenyen részt vett a brit katonaság elleni fegyveres cselekményekben. éhségsztrájkját idén március 1-én kezdte meg, azzal a céllal, hogy a brit hatóságokból kikényszerítse: tekintsek őt és rabtársait politikai fogolyként, s ennek megfelelő bánásmódban részesítsék őket. e követelés teljesítésétől a londoni kormányzat elzárkózott. időközben még hárman kezdtek éhségsztrájkot a long kesh-i koncentrációs táborban, ez a tiltakozó akció is immár több mint másfél hónapja tart.

a taszsz hírügynökség az észak-írországnak előállt helyzetéről írva megállapítja, hogy a politikai, szociális és gazdasági problémák megoldásáért küzdő személyeket a brit kormány terroristákként és bűnözőkként kezeli, s kegyetlenül leszámol velük.

észak-írországnak városaiban vasárnap - mint a hírügynökségek jelentik - a brit csapatok megerősített őrségei cirkálnak az utcákon, a különösen kiképzett „rendfenntartó erők”, a sands hatála esetén minden bizonnyal elemi erővel kiujiuló tiltakozási hullám megfékezésére készülnek.

a sands állapotáról kiadott legutóbbi jelentés szerint a 27 éves fiatalember vasárnap reggel óta mély álomban van, s ez már a halált megelőző kóma. sands anyja csak ennyit mondott újságíróknak: „a fiam haldokitik,,.

az írországi irish news című lap megállapítja: „ha sands meghal, a felelősség ezért nagy-britannia konzervatív kormányát terheli,,.

mj ha

19.29 030581 1726

-.-

sk0024 4 230 mtik1026

namibia - „nyugati ötök,,

róma, 1981. május 3. /ap/ - a namibiai kérdésben tevékenykedő öt nyugati állam, az egyesült államok, nagy-britannia, franciaország, az nszk, és kanada külügyminiszterei új javaslatokat kívánnak előterjeszteni, - hangsúlyozza a közös nyilatkozat, amely az öt külügyminiszter vasárnapi római megbeszéléséről adtak ki.

a közlemény megállapítja, hogy az egyesült államok terve „nem elégséges a válság megoldására,,. az okmány szerint május második felében újabb tanácskozást rendeznek, hogy megállapodhassanak a namibiai kérdésben.

a kommuniké nem szól elítélőleg az ensz határozatait figyelmen kívül hagyó dél-afrikai köztársaságról. a résztvevők csupán „mély aggodalmukat,, fejezik ki amiatt, hogy az érintett felek nem jutottak egyezsége a namibiáról megtartott januári genfi konferencián.

az ap hírügynökség szerint a közlemény azt célozza, hogy eloszlassa a fekete-afrikai és más, harmadik világbeli országok többször hangoztatott feltevését, hogy a nyugati hatalmak a dél-afrikai köztársaság pártján állnak a namibiai függetlenség kérdésében.

sr ha

19.34 030581 1121

-.-

sk0025 4 230 mtik1027

svéd közvélemény

stockholm, 1981. május 3. /afp/ - választások kiírása esetén az ellenzéki svéd baloldal, a szociáldemokraták és a kommunisták győzhetnének a hatalmon lévő jobb-közép koalícióval szemben. ez derül ki a sifo svéd közvéleménykutató intézetnek vasárnap közzétett vizsgálatából. a megkérdezettek közül 11 százalékkal többen szavaztak a baloldali ellenzékre, mint a kormánypártokra.

de

a felmérés tükrözi a koalíciós kormány meggyengült helyzetét. az ellenzék és a kormánypártok közötti vita legutóbb az adóreform ügyében pattant ki. lényege, hogy az öt évvel ezelőtti választásokon megbukott szociáldemokrata párt ellenzi a konzervatívok által szorgalmazott radikális adócsökkentést.

ág ha

19.41 030581 0728

sk0026 4 230 mtik1028

rövid hírek

pfsz

szófia, 1981. május 3. /mti/ - vasárnap este szófiába érkezett a pfsz küldöttsége, faruk kadduminak, a vb politikai osztálya vezetőjével az élén.

évforduló

bonn, /taszsz/ - a dachau haláltábor felszabadulásának 36. évfordulójáról emlékeztek meg vasárnap a volt náci fogolytábor színhelyén. a résztvevők kegyelettel megkoszorúzták a fasizmus áldozatainak dachau emlékművét.

merénylet

róma, /upi/ - egy szélsőjobboldali terrorista csoport tagjai vasárnap hajnalban róma egyik külvárosában benzinnel leöntötték, majd meggyújtották a kommunista párt helyi épülete előtti járdát. a tűz anyagi károkat okozott.

ág ha

19.59 030581 0682

sk0027 4 800 mtik1030

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0026-ig

budapest, 1981. május 3. /mti/

sk0001 ir géprablás vége

sk0002 irán - 1.

sk0003 rövid hírek: moszkva: kongói küldöttség moszkvában
hongkong: páros öngyilkosság
salt lake city: mx-tüntetés
róma: micotakisz-colombo

lisszabon: balsameo-calvo sote lo
sk0004 rövid hírek: khartoum: szudán-kenya-etiópia
addis abeba: áradások etiópiában
como: lopott repülőgépek

sk0005 közel-kelet-1.

sk0006 befejeződött a tavaszi grazi vásár

sk0007 nato - róma

sk0008 hírek ausztriából

sk0009 afganisztán - nyilatkozat

sk0010 szicíliai magyar hét

sk0011 japán alkotmány - évforduló

sk0012 rövid hírek: berlin: templomavatás
párizs: kocsis zoltán

sk0013 kambodzsai választások - közlemény

sk0014 kambodzsai választások - 2.

sk0015 afganisztán - merénylet

sk0016 kuvaiti külügyminiszter

sk0017 luns, haig

sk0018 uganda-tanzánia

sk0019 szovjet tudósok

sk0020 kuvaiti külügyminiszter - 2.

sk0021 luns - tudósítói

sk0022 spd, brandt - eurórakéták

sk0023 sands állapota

sk0024 namibia ,,nyugati ötök,,

sk0025 svéd közvélemény

sk0026 rövid hírek - szófia: pfsz
bonn: évforduló
róma: merénylet

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: heitai andrás
- v é g e -

20.44 030581 1702

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1981. május 04.

kül.

h é t f ő

sk0001 4 230 mtik1002

várható események

1981. május 4. /mti/

moszkva: kurt waldheim látogatása

róma: a nato miniszteri tanácsának ülése

torino: terroristák pere

kr kt

07.02 040581 0184

-.-

sk0002 4 230 mtik1003

rövid hírek

szíria - banglades

damaszkusz, 1981. május 4. /afp/ - vasárnap egynapos hivatalos látogatásra szíriába érkezett ziaur rahman bangladesi elnök. vendéglátójával, hafez asszad szíriai államfővel megvitatta a közel-keleti és délkelet-ázsiai helyzetet. a bangladesi elnök hétfőn damaszkuszból az nsz-ba utazik ötnapos hivatalos látogatásra.

Ad